EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2007/0112(CNS)

19.2.2008

*

NÁVRH SPRÁVY

o návrhu smernice Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/109/ES na účely rozšírenia jej pôsobnosti na osoby požívajúce medzinárodnú ochranu (KOM(2007)0298 – C6-0196/2007 – 2007/0112(CNS))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajkyňa: Martine Roure

Označenie postupov

*	Konzultačný postup väčšina odovzdaných hlasov
**I	Postup spolupráce (prvé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov*
**II	Postup spolupráce (druhé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície* *väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo zmenu a doplnenie spoločnej pozície*
***	Postup súhlasu *väčšina všetkých poslancov Parlamentu, okrem prípadov upravených článkami 105, 107, 161 a 300 Zmluvy o ES a článkom 7 Zmluvy o EÚ*
***I	Spolurozhodovací postup (prvé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov*
***II	Spolurozhodovací postup (druhé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície* *väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo zmenu a doplnenie spoločnej pozície*
***III	Spolurozhodovací postup (tretie čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločného textu*

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého Komisiou.)

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k legislatívnemu textu

V pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Parlamentu je zmenený a doplnený text označený ***hrubou kurzívou***. Pri pozmeňujúcich aktoch sa časti prevzaté z platného ustanovenia, ktoré chce Parlament zmeniť a doplniť, ktoré však Komisia nezmenila, označujú **tučným písmom**. Prípadné vypustenia týkajúce sa takýchto pasáží sa označujú takto: [...].*Štandardná kurzíva* označuje príslušným oddeleniam tie časti legislatívneho textu, ku ktorým sa navrhuje oprava, čo pomáha pri príprave konečného znenia textu (napríklad zrejmé chyby alebo vynechaný text v konkrétnej jazykovej verzii). Navrhované opravy tohto typu musia byť odsúhlasené príslušnými oddeleniami.

OBSAH

strana

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU 5

DÔVODOVÁ SPRÁVA 9

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu smernice Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/109/ES na účely rozšírenia jej pôsobnosti na osoby požívajúce medzinárodnú ochranu (KOM(2007)0298 – C6-0196/2007 – 2007/0112(CNS))

(Konzultačný postup)

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh Komisie pre Radu (KOM(2007)0298),

– so zreteľom na článok 63 Zmluvy o ES, v súlade s ktorým Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C6-0196/2007),

– so zreteľom na článok 51 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A6-0000/2008),

1. schvaľuje zmenený a doplnený návrh Komisie;

2. vyzýva Radu, aby oznámila Európskemu parlamentu, ak má v úmysle odchýliť sa od ním schváleného textu;

3. žiada Radu o opätovnú konzultáciu, ak má v úmysle podstatne zmeniť návrh Komisie;

4. poveruje svojho predsedu, aby túto pozíciu postúpil Rade a Komisii.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh smernice – pozmeňujúci akt
Článok 1 – bod 1
Smernica (ES) č.° 109/2003
Článok 2 – bod f

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Článok 1	Článok 1
Smernica 2003/109/ES sa mení a dopĺňa takto:	Smernica 2003/109/ES sa mení a dopĺňa takto:
1. V článku 2 sa písmeno ***f) nahrádza takto***:	1. V článku 2 sa ***dopĺňa toto*** písmeno ***fa)***:
„f) „medzinárodná ochrana“ znamená medzinárodnú ochranu podľa článku 2 písm. a) smernice Rady 2004/83/ES;“	„f***a)*** **„**medzinárodná ochrana“ znamená medzinárodnú ochranu podľa článku 2 písm. a) smernice Rady 2004/83/ES;“

Or. fr

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh smernice – pozmeňujúci akt
Článok 1 – bod 3
Smernica (ES) č. 109/2003
Článok 4 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
3. V článku 4 ods. 2 sa dopĺňa tento pododsek:	3. V článku 4 ods. 2 sa dopĺňa tento pododsek:
„V prípade osôb požívajúcich medzinárodnú ochranu sa pri výpočte obdobia uvedeného v odseku 1 zohľadní obdobie medzi dňom podania žiadosti o medzinárodnú ochranu a dňom udelenia povolenia na pobyt podľa článku 24 smernice 2004/83/ES.“	„V prípade osôb požívajúcich medzinárodnú ochranu sa pri výpočte obdobia uvedeného v odseku 1 zohľadní obdobie medzi dňom ***prvého*** podania žiadosti o medzinárodnú ochranu***, vrátane prípadov, ak je táto prvá žiadosť žiadosťou o dočasnú ochranu, pokiaľ predchádza dosiahnutiu medzinárodnej ochrany,*** a dňom udelenia povolenia na pobyt podľa článku 24 smernice 2004/83/ES.“

Or. fr

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh smernice – pozmeňujúci akt
Článok 1 – bod 3a
Smernica (ES) č. 109/2003
Článok 5 – odsek 1 pododsek 1a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	3a. V článku 5 ods. 1 sa dopĺňa tento pododsek:
	Osoby požívajúce medzinárodnú ochranu sú oslobodené od spĺňania týchto materiálnych podmienok vzhľadom na ich mimoriadne neistú situáciu a vzhľadom na skutočnosť, že majú

sťažený prístup k zamestnaniu vo viacerých členských štátoch.

Or. fr

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh smernice – pozmeňujúci akt
Článok 1 – bod 3b
Smernica (ES) č. 109/2003
Článok 5 – odsek 2 pododsek 1a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	3b. V článku 5 ods. 2 sa pridáva tento pododsek:
	„Podmienky vnútroštátnej integrácie sa smú osobám požívajúcim medzinárodnú ochranu uložiť iba po individuálnom konaní, pričom sa zohľadní ich mimoriadne neistá situácia, vo forme odôvodneného rozhodnutia v súlade s článkom 33 smernice 2004/83/ES.“

Or. fr

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

Návrh smernice – pozmeňujúci akt
Článok 1 – bod 6
Smernica (ES) č. 109/2003
Článok 12 – odsek 3a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
6. Článok 12 sa mení a dopĺňa takto:	6. Článok 12 sa mení a dopĺňa takto:
Vkladá sa tento odsek 3*a*:	Vkladá sa tento odsek 3*a*:
„3***a.*** Ak sa členský štát rozhodne vyhostiť osobu s dlhodobým pobytom, v povolení na pobyt ES osoby s dlhodobým pobytom ktorej je uvedená poznámka podľa článku 8 ods. 4, ***uskutoční konzultáciu s*** *členským štátom* ***uvedeným v poznámke***.	„3***a.*** Ak sa členský štát rozhodne vyhostiť osobu s dlhodobým pobytom, v povolení na pobyt ES osoby s dlhodobým pobytom ktorej je uvedená poznámka podľa článku 8 ods. 4***, kontaktuje*** *členský štát****, ktorý udelil medzinárodnú ochranu, za účelom***

	potvrdenia postavenia osoby s dlhodobým pobytom.
	Štát, ktorý udelil medzinárodnú ochranu, musí žiadajúcemu štátu odpovedať písomne v lehote do jedného mesiaca. Rozhodnutie o vyhostení je možné prijať až po obdržaní odpovede členského štátu, ktorý udelil medzinárodnú ochranu.
Pokiaľ medzičasom nebola medzinárodná ochrana odňatá, ***bude*** osoba s dlhodobým pobytom vyhostená do tohto členského štátu, ktorý ju a členov jej rodiny bezodkladne prijme späť bez formálnych postupov.“	Pokiaľ medzičasom nebola medzinárodná ochrana odňatá, ***pri dodržaní zásady nenavracania môže byť*** osoba s dlhodobým pobytom vyhostená ***iba*** do tohto členského štátu, ktorý ju a členov jej rodiny bezodkladne prijme späť bez formálnych postupov.
	Or. fr

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6

Návrh smernice – pozmeňujúci akt
Článok 1 – bod 8
Smernica (ES) č. 109/2003
Článok 25 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
8. V článku 25 sa prvý pododsek nahrádza takto:	8. V článku 25 sa prvý pododsek nahrádza takto:
„Členské štáty určia kontaktné miesta, ktoré budú zodpovedné za prijímanie a odovzdávanie informácií podľa článku 12 ods. 3***a***, článku 19 ods. 2, článku 22 ods. 2 a článku 23 ods. 1.“	„Členské štáty určia kontaktné miesta, ktoré budú zodpovedné za prijímanie a odovzdávanie informácií podľa článku 12 ods. 3***a***, článku 19 ods. 2, článku 22 ods. 2 a článku 23 ods. 1.“
	Komisia zostaví zoznam vnútroštátnych kontaktných miest, pravidelne ho aktualizuje a zašle ho členským štátom.
Or. fr	

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Smernica Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom

Pri príležitosti Európskej rady v Tampere v roku 1999 členské štáty zdôraznili potrebu zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie s príslušníkmi členských krajín, ktorí sa oprávnene zdržiavajú v Európskej únii. Každému príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa trvalo zdržiava v niektorom z členských štátov, by sa mal najmä priznať súbor jednotných práv čo možno najbližší s právami, ktoré sa priznávajú občanom Európskej únie. [1]

V nadväznosti na závery z Tampere bolo cieľom smernice Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom vytvoriť jednotné právne postavenie pre týchto príslušníkov a priblížiť právne predpisy členských štátov, aby sa im zabezpečilo spravodlivé zaobchádzanie na celom európskom území bez ohľadu na členský štát, v ktorom sa zdržiavajú[2].

Podľa tejto smernice musia členské štáty uznať právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom po piatich rokoch legálneho a nepretržitého pobytu v niektorom členskom štáte.

Na to, aby príslušník tretej krajiny získal právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom, musí predložiť doklad o tom, že má pre seba a svoju rodinu (ak sa o ňu stará) k dispozícii:

- stabilné a dostatočné zdroje na zabezpečenie svojich potrieb bez toho, aby sa obracal na systém sociálnej pomoci členského štátu;
- zdravotné poistenie.

Členské štáty môžu od príslušníkov tretích krajín vyžadovať, aby vyhoveli dodatočným podmienkam integrácie (ako je dostatočné ovládanie národného jazyka). Priznanie právneho postavenia môžu zamietnuť z dôvodov verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti.

Po získaní právneho postavenia osoby s dlhodobým pobytom má príslušná osoba právo na jednotlivé druhy príspevkov za rovnakých podmienok, ako príslušníci členského štátu, najmä v oblasti podmienok prístupu k zamestnaniu, vzdelávaniu a odbornej príprave, sociálnemu

---

[1] bod 21 záverov z Tampere

[2] Na účely tejto smernice:

- príslušníkom tretích krajín sa rozumie: akákoľvek osoba, ktorá nemá občianstvo niektorého z členských štátov Európskeho spoločenstva;

osobou s dlhodobým pobytom sa rozumie: akýkoľvek príslušník tretej krajiny požívajúci právne postavenie stanovené v tejto smernici;

zabezpečeniu, sociálnej pomoci, slobodného prístupu na celé územie príslušného členského štátu, atď.

Osoba s dlhodobým pobytom si môže uplatňovať právo na pobyt v inom členskom štáte, ako v tom, ktorý mu udelil právne postavenie, a to počas obdobia dlhšieho ako tri mesiace, pokiaľ dodrží niektoré podmienky stanovené v návrhu, napr. vykonávanie hospodárskej činnosti, uskutočňovanie štúdia alebo odbornej prípravy.

Členské štáty však môžu obmedziť počet povolení na pobyt. Zároveň majú právo, pokiaľ ide o politiku trhu práce, uprednostniť občanov Únie.

Osoba s právnym postavením osoby s dlhodobým pobytom požíva posilnenú ochranu voči akémukoľvek rozhodnutiu o vyhostení. Správanie oprávňujúce rozhodnutie o vyhostení musí predstavovať skutočnú a dostatočne vážnu hrozbu pre verejný poriadok a verejnú bezpečnosť. Pred prijatím rozhodnutia o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom sa členské štáty zaväzujú zohľadniť špecifické skutočnosti (vek osoby, dĺžka pobytu...).

2. Rozšírenie pôsobnosti smernice na osoby požívajúce medzinárodnú ochranu

La Directive 2003/109/CE Smernica 2003/109/ES sa uplatňuje na všetkých príslušníkov tretích krajín s legálnym pobytom na území niektorého členského štátu.

Utečenci a osoby požívajúce dočasnú alebo doplnkovú ochranu však boli vyňatí Radou z pôsobnosti tejto smernice v okamihu jej prijatia. Uvedeným dôvodom bola ich neistá situácia alebo krátkosť ich pobytu.

V návrhu predloženom Komisiou v roku 2001 ako základ smernice sa však predpokladalo, že utečenci by mohli získať právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom. Európsky parlament tiež podporil tento návrh.

Rada a Komisia však priznali, že ide o medzeru, a v spoločnom vyhlásení z 8. mája 2003 vyjadrili vôľu rozšíriť pôsobnosť smernice na osoby požívajúce medzinárodnú ochranu.

Cieľom tohto návrhu je naplniť predmetné vyhlásenie prostredníctvom zaradenia osôb požívajúcich medzinárodnú ochranu do pôsobnosti smernice Rady 2003/109/ES.

3. Stanovisko spravodajcu

Spravodajkyňa podporuje tento návrh na rozšírenie pôsobnosti smernice o právnom postavení osôb s dlhodobým pobytom na osoby požívajúce medzinárodnú ochranu. Ľutuje však, že Rada uprednostnila túto možnosť pred vypracovaním mechanizmu Spoločenstva o prevode zodpovednosti za ochranu.

Smernicou sa za určitých podmienok udeľuje právo zdržiavať sa v druhom členskom štáte iba osobám s dlhodobým pobytom, teda nie osobám požívajúcim medzinárodnú ochranu ako takým. Hoci zdržiavanie sa v druhom členskom štáte môže v niektorých prípadoch viesť

v určitom momente k prevodu zodpovednosti za ochranu, ide o otázku, ktorá nepatrí do pôsobnosti tejto smernice. Žiadosti o prevod zodpovednosti za ochranu sa preto aj naďalej riadia Ženevským dohovorom z roku 1951, prípadne európskou dohodou o prevode zodpovednosti za utečencov, ktorá bola uzatvorená v rámci Rady Európy.

Predpokladom mechanizmu Spoločenstva pre prevod ochrany je vzájomné uznávanie rozhodnutí o azyle a dostatočná miera harmonizácie azylových konaní členských štátov. Tieto podmienky ale v súčasnosti nie sú splnené.

Spravodajkyňa sa preto domnieva, že rozšírenie smernice 2003/109/ES je dočasným opatrením dokiaľ nebude vytvorený nový návrh, ktorý stanoví vzájomné uznávanie a prevod zodpovednosti v oblasti medzinárodnej ochrany. Toto by umožnilo zohľadniť osobitnú situáciu utečencov a udeliť im právo pohybu a usadenia sa v EÚ ihneď po uznaní ich právneho postavenia.

Spravodajkyňa zdieľa názor Komisie, že táto smernica sa musí bezpodmienečne uplatňovať na utečencov a na osoby požívajúce doplnkovú ochranu zároveň. Doplnková ochrana sa totiž týka čoraz väčšieho počtu osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, bolo by preto neprijateľné vylúčiť takýto veľký počet osôb z práv priznaných smernicou 2003/109/ES. Závery samitu z Tampere a Zelená kniha o práve na pohyb a usadenie navyše predpokladajú vytvorenie spoločného azylového konania a zavedenie jednotného právneho postavenia uplatniteľného na celom území EÚ. Zakladá sa na vôli vytvoriť z Únie jednotný priestor ochrany pre utečencov. Zavedenie rozlíšenia medzi právami utečencov a právami osôb požívajúcich doplnkovú ochranu by preto bolo nekoherentné s týmito cieľmi. Základným kritériom na získanie právneho postavenia osoby s dlhodobým pobytom je v konečnom dôsledku dĺžka trvania pobytu na území členského štátu, a nie právne postavenie príslušnej osoby.

Spravodajkyňa tiež naliehavo žiada, aby bolo konanie o posúdení žiadosti zahrnuté do prepočtu piatich rokov pobytu predchádzajúceho žiadosti o udelenie právneho postavenia osoby s dlhodobým pobytom. Legálne právne postavenie osoby požívajúcej medzinárodnú ochranu sa totiž začína v okamihu jej prvej žiadosti. Priznanie právneho postavenia potvrdzuje toto predchádzajúce obdobie legálneho pobytu. Mimochodom, konanie o posúdení žiadosti môže trvať dlhú dobu v závislosti od konkrétneho členského štátu, zatiaľ čo osoba požívajúca medzinárodnú ochranu sa začína začleňovať v prijímajúcej krajine už od začiatku tohto konania. Spravodajkyňa dopĺňa, že viaceré osoby v niektorých prípadoch pred tým, ako získajú prístup k žiadosti o medzinárodnú ochranu, najskôr žiadajú o dočasnú ochranu. Pokiaľ ale dočasná ochrana vyústi do medzinárodnej ochrany, musí byť tiež zahrnutá do dĺžky trvania konania.

Spravodajkyňa si praje, aby osoby požívajúce medzinárodnú ochranu boli oslobodené od materiálnych podmienok (stabilné a pravidelné zdroje, zdravotné poistenie) za účelom priznania právneho postavenia osoby s dlhodobým pobytom s cieľom zohľadniť ich neistú situáciu. Tiež by bolo nekoherentné stanoviť im podmienku minimálnych zdrojov vzhľadom na to, že článok 11 smernice Rady 2003/9/ES z 27. januára 2003, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl v členských štátoch, umožňuje členským štátom obmedziť ich prístup na pracovný trh v trvaní do 12 mesiacov od predloženia ich žiadosti o ochranu.

Spravodajkyňa si želá, aby vnútroštátne kritériá začleňovania, ktoré môžu uplatňovať členské štáty, boli presnejšie zasadené do celkového rámca s cieľom zohľadniť špecifickú situáciu osôb požívajúcich medzinárodnú ochranu. Kritériá jazykových a kultúrnych vedomostí nie je možné uplatňovať na utečencov rovnakým spôsobom vzhľadom na ich osobitné právne postavenie. Okrem toho musia byť tieto kritériá v súlade s kritériami začleňovania stanovenými v smernici 2004/83/ES.

Vzhľadom na to, že v oblasti medzinárodnej ochrany nedošlo k transferu zodpovednosti smerom k druhému členskému štátu, je nevyhnutné zabezpečiť, aby druhý členský štát dodržiaval zásadu nenavracania. Tento problém sa stáva ešte významnejší v prípadoch, keď je požívateľovi medzinárodnej ochrany udelené právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom v druhom členskom štáte, v ktorom má pobyt dlhšie ako päť rokov.

Komisia navrhuje, aby sa v článku 8 smernice stanovilo, že tieto informácie sa musia uviesť v povolení na dlhodobý pobyt, ktoré udelí prvý členský štát. V prípade vyhostenia však stanovuje iba jednoduchú konzultáciu členského štátu, ktorý udelil medzinárodnú ochranu. Z dôvodu zabezpečenia zásady nenavracania by preto bolo potrebné posilniť tento mechanizmus. Spravodajkyňa preto navrhuje, aby orgány druhého členského štátu boli povinné vyčkať na písomnú odpoveď prvého členského štátu s cieľom zabezpečiť, aby osoba nebola vrátená do krajiny, v ktorej je ohrozovaná. Ak tento členský štát potvrdí, že daná osoba stále požíva medzinárodnú ochranu, bude ju v tomto prípade možné vyhostiť z druhého členského štátu len do členského štátu, ktorý jej pôvodne poskytol ochranu.